

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Przesłano z Berlina d. 27. Marca 1854. o godzinie 9 minut 49 przed południem, odebrano w Poznaniu 27. Marca 1854. o godzinie 10 minut 29.

Wiedeń, d. 27. Marca. — Według wiadomości nadeszłych z teatru wojny, przekraczają Rosyanie trzema kolumnami Dunaj.

Telegraficzne wiadomości.

Kiel, w sobotę 25. Marca. — Wczora wieczorem i dziś z rana widziano przed naszym portem 6 wielkich angielskich okrętów wojennych.

Marsylia, 25. Marca. — Według najnowszych wiadomości z Konstantynopola, podpisany został traktat sprzymierza zaczepnego i odpornego między Francją, Anglią i Turcją na dniu 12. Marca, ale ma być dopiero ogłoszony za nadejściem armii posiłkowej. Okręt „Banshee” wiezie rozkaz wojsku angielskiemu na Malcie do ruszenia na wschód. Dywizja floty odeszła do ujścia Suliny, celem niesienia pomocy okrętom ze zbożem, które wyjść nie mogą na morze.

— Dwa angielskie parowce wysłano do Aten. Król Oto powtórnie zakazuje zbierać kollekty i wysyłać ochotników do powstania greckiego.

Paryż, 25. Marca. — Renta 3-procentowa: 63, 95.

Berlin, 26. Marca. — Naj. Pan raczył nadać: szambelanowi hr. von der Groeben i prezesowi sądu handlowego Bischoff w Akwizgranie, order orła czerwonego; nadwornemu księgarzowi Hahn w Hanowerze order orła czerwonego trzeciej klasy; tudzież radcy handlowemu Borsig w Berlinie tytuł tajnego radcy handlowego.

Berlin, 25. Marca. — W skutek zdraźnienia pod lewem okiem gależią na przechadze w ogrodzie charlottenburskim w dniu 22. b. m. dostał Naj. Pan febrę onegdaj wieczorem. Naj. Pan idąc za radą lekarzy, nie opuszcza łóżka.

— Kuryer z Petersburga przywiózł w dniu 24. b. m. wiadomość, że cesarz Mikołaj nieodpowie na ultimatum mocarstw zachodnich.

Morze bałtyckie.

Czytamy w Deutsche Volkshalle zajmujące szczegóły o walce przyszłej na morzu bałtyckim. Brzmi zaś jak następuje: rosyjska flota przewyższa liczbą flotę angielską, a może nawet liczbą armat. Na morzu przecie nieośmieliłaby się rosyjska flota zmierzyć z flotą angielską. Ośm okrętów liniowych nie może się podobno puścić na pełne morze, a więc tylko służyć mogą w bitwie morskiej przed portem za baterie. Rosyanie pomiędzy wielkimi okrętami nie mają szrubowych. Flota rosyjska znajduje się częścią w Sweaborg (Helsingfors) częścią w Kronstadsie zamarzła. Przed Kwietniem trudno, aby przyszło do działania, bo w końcu Kwietnia dopiero lody puszczają. Anglicy może uderzą naprzód na wyspę Oesel przy wnieściu do finskiej zatoki, celem posiadania niejśca operacyjnego. Jej zdobyciu nie zdolają się oprzeć Rosyanie. Kolej następnie przyjdzie na Rewal. Tu zastaną Anglicy silne baterie nadbrzeżne. Miasto i port mogą być zdobyte, ale flota angielska znacznie przy tem ucierpi, a Anglicy obejmą w posiadanie kupę gruzów. — Wszystkie latarnie morskie i bezcki pływające poniszczyli Rosyanie na zatoce finskiej, aby Anglicy nie mieli się poczem miarkować na morzu. Bez tych znaków nawet przewodnicy nie umieją sobie poradzić w tej zatoce. Pod tym względem flota angielska musi mieć się na baczności. Brzegi około Estonii są pełne mielizn, północne brzegi zasiane są skałami, rafami podmorskimi. Tam oczekuje Anglików flota rosyjska złożona z płaskich statków. Prawda, że ta flota nie wytrzyma z angielską otwartą bitwą na morzu, ale może ją jak kozactwo na lądzie bardzo niepokoić. Sweaborg podobno trudnym jest nadzwyczajnie do zdobycia. Następuje potem Kronstadt, gdzie większa część floty się znajduje. Forteca znajduje się na wyspie, na południu jej są mielizny, jedno koryto głębsze prowadzi między mieliznami a wyspą do portu, a właściwa forteca ma front zwrócony ku Nowie. Powyżej wyspa jest połączona z lądem sztuczną tamą. Anglicy będą przymuszeni naprzód wylądować, wszystkie baterie zdobyć, ale to będzie połączone z trudnościami, bo Rosyanie otrzymują wnet posiłki. Skoro się Anglikom uda zachodnią zdobyć wyspę i zburzyć nadbrzeżne baterie, wtenczas mogą popłynąć ku właściwej fortecie i portowi, w którym znajduje się rosyjska flota. Wówczas dopiero rozpocznie się właściwa bitwa. Domyślają się, że flota rosyjska stanie przed portem i w porcie bronić się będzie na wzór baterii. Walka tego rodzaju obronna ma swoje korzyści! W najpomyślniejszym razie, jeżeli się uda Anglikom zburzyć flotę w porcie i przywieść armaty forteczy do milczenia, albo

je zdobyć, wówczas stać się to może, z poświęceniem połowy floty angielskiej, a przynajmniej wszystkie okręty angielskie będą w smutnym stanie. Wówczas oddział floty rosyjskiej z Sweaborga może przybyć, a ma posiadać najlepsze okręty i rozpocząć na nowo bitwę z flotą angielską, która tyle wycierpiała. Że walka będzie nadzwyczaj zacięta, łatwo pojąć. Żaden okręt rosyjski nie podda się, ale wszystkie pójdą w powietrze albo na dno! Pod okiem cesarza nikt się nie podda. Taki obraz daje Deutsche Volkshalle, pomawiana o nadzwyczajne sprzyjanie Rosyantom.

Szwecya.

Sztokholm, d. 17. Marca. — Z pisma królewskiego nadesłanego wczoraj sejmowi, przekonano się, że cesarz rosyjski pod d. 7. b. m. uznał neutralność szwedzką. Według Aftonbladet nadesłał cesarz rosyjski oprócz urzędowego uznania list własnoręczny do króla Oskara, w którym oprócz innych uprzejmości, także zadowolenie wynurzył z ogłoszonej neutralności.

Królestwo polskie.

Warszawa, 24. Marca. — Zarząd warszawskiego ober-policmajstra, wezwał Józefa Teleskiego, artystę muzycznego, który w miesiącu Wrześniu r. 1852., pozyskał paszport roczny za granicę, mianowicie do Niemiec i Brukseli, a obecnie ma się znajdować w Paryżu, ażeby w ciągu 6ciu tygodni od daty obecnego ogłoszenia, zgłosił się do najbliższego urzędu policyjnego i bytność swoją zameldował; a to pod rygorem art. 340 i 341 kodexu kar głównych i poprawczych.

Rossya.

Petersburg, 19. Marca. — Dzienniki nasze zapełnione są listami wojskowych, którzy otrzymali ordery za bitwę pod Sinopą i sprawozdaniami z podróży cesarza i synów jego do miejsc nadbrzeżnych. Zład i z Kronstadu przewożą zapasy wojenne z arsenałów. Rosyjscy generałowie także są w podróży. Jenerał Berg dowódzca w Estonii przybył tu i odjedzie niebawem do Rewalu. W tym porcie wojennym zbiorą się na dniu 27. b. m. wszyscy rezerwisci przeznaczeni na flotę. Do Rewalu też wyjechali jenerałowie Wrangel i Owander. Niewiadomo dotąd na który punkt uderzą Anglicy. Powierzenie Rewalu jenerałowi Berg, szefowi sztabu cesarskiego dowodzi, że Rosyanie pierwszej napaści spodziewają się na Rewal. Po brzegach bałtyckich ustawiono we wschody gwardyę grenadierów. Część I korpusu rozłożona jest w Petersburgu, Oranienbaumie, Narwie, Jamburgu, Rewalu, Pernawie, Lemsalu, Rydze, Libawie aż do granicy pruskiej. W drugiej i trzeciej linii stoją rezerwy. Tak samo obsadzono wojskiem północne brzegi zatok finskiej i botnickiej od Wiborga, Sweaborga, Helsingforsu do Abo i t. d. Rosyanie spodziewają się, że Kronstadt oprze się potędze angielskiej. Mimo to pozostawiają w tej fortecie materiały nieodbitcie tylko potrzebne, aby na przypadek jej zdobycia, nieponieść zbyt wielkiej straty. Forteca ta jest uważaną za klucz Petersburga, strata jej byłaby niepowetowana.

W Inwalidzie ruskim czytamy obszerną odezwę do Rosyi, która się kończy temi słowy: Z Bogiem dzieci! za Dunaj, za Dunajem nasz carski gród! Przed czternastu laty nasi ojcowie stawili się w Paryżu, a carski gród leży bliżej... Bóg dopomoże zrzucić półkulię z świętymi bożych. Wówczas książęta zachodu pociągną za gwiazdą wschodu i chwala Pana uniesie się pod niebiosami!

Rewal, 17. Marca. — Drogi prowadzące z naszego miasta pokryte są uciekającymi, którzy rodziny i mienie wywożą swoje z miasta tego. Latarnie morskie nie zapalają i nadszedł rozkaz do ich zburzenia za danym znakiem.

— Dla ochronienia wewnętrznego handlu i przemysłu od szkodliwych następstw wzmagającego się w ostatnich czasach wywozu za granicę złotej cesarsko-rosyjskiej monety, najwyższym J. C. królewskiej mości, do rządzącego senatu ukazem, postanowiono co następuje: 1) Wywóz za granicę cesarsko-rosyjskiej złotej monety morzem i lądem, tak z całego cesarstwa z wyłączeniem jedynie portów morza Kaspijskiego i Azjatyckiej lądowej granicy, jakoteż z Królestwa Polskiego i wielkiego księstwa Finlandzkiego, zostaje wzbroniony do dalszego wyrzeczenia. 2) Szyptom, furmanom i w ogóle wyjeżdżającym za granicę osobom dozwala się wywozić w cesarsko-rosyjskiej złotej monecie; — szyptom i furmanom do sto rubli srebrem, innym zaś pasażerom do trzysta najwyżej na każdą osobę, z warunkiem jednak podawania o tem oddzielnych deklaracji na komorach celno-granicznych. W wykonaniu takowego J. C. królewskiej mości najwyższego rozkazu, władze policyjne i celno-graniczne stósownie otrzymały rozporządzenia.

— Lloyd donosi z Brodów 14., iż onegdaj przybył tam p. Bell inżynier angielski w służbie egipskiej zostający, w towarzystwie oficera rosyjskiego ks. Gagaryna i pojechał sam jeden delój do Lwowa. P. Bell jeszcze przed bitwą Sinopską wpadł ze statkiem swoim w ręce Rosyan, parowiec jego zo-

stał uszkodzony, a p: Bell zawiadomiony był przez admirała Kornikowa iż odzyska wolność, jeżeli dowódcę parowiec uszkodzony do portu Sewastopolskiego. Tuż pod samym portem admirał nakazał inżynierowi angielskiemu przesiąść się na statek rosyjski, a statek egipski oddać własnym jego majtkom. Maszynę która sama jedna utrzymywała jeszcze parowiec na wodzie, przyprowadzili Rosyanie do stania, i statek natychmiast poszedł na dno. Bell osadzony był w lazarecie w Sewastopolu, potem przywieziony do Odessy, a zamtąd do Pultawy, gdzie go przez tydzień trzymano, dopiero na rozkaz tamecznego gubernatora odwieziony do Charkowa, gdzie go dobrze traktowano. Zamtąd wysłany został w towarzystwie księcia Gageryna do konsulatu rosyjskiego w Brodach. Ofiarowanej sobie służby rosyjskiej inżynier nie przyjął, i przez Wiedeń i Tryest powraca do Aleksandryi. Słychać, że w porcie odeskim zbiorą się, a na Wołyniu staną ma korpus 50,000 ludzi pod dowództwem gubernatora Zytomierza jen. Szynelnikowa. Kto nie skończył lat 45 nie może uzyskać paszportu za granicę.

Francya.

Paryż, d. 22. Marca. — Gwardya cesarska wkrótce ma być utworzona i w tej mierze dekret ogłoszony. Siła jej ma wynosić 40,000. Na dowódcę jej przeznaczają generała ulubionego z Afryki.

— W tych dniach przechodzić będzie tędy 3000 Anglików, dragonów, artylerji i t. d. Później przybędzie lord Raglan, który razem z St. Arnaud wsiądzie na okręt.

— Dziś obwołują krzykacze ulicznicy i sprzedają »testament Naj. cesarza rosyjskiego«. Publiczność stawa, dziwuje się i kupuje testament. Jest to znany polityczny testament Piotra wielkiego.

— Patrie dziś laje świat finansowy, że da się straszyć blachami pogłoskami, np. że cesarz przesłał senatowi manifest wypowiadający wojnę, że 400,000 będzie powołanych rekrutów, że będzie kontrybucya 1000 milionów franków rospisana i t. d.

— La Presse otrzymała upomnienie za ogłoszenie listu byłego prezesa Manina, w którym tenże w imieniu wszystkich Włochów przemawia w tonie nieprzyjacielskim przeciw Austrii. Na uwagę zasługują przytoczone w tej mierze powody przez ministra spraw wewnętrznych; a mianowicie, że ogłoszenie to zostaje w sprzeczności z polityką rządu i ma na celu rozsiewanie podejrzeń pomiędzy mocarstwami powiązanymi we wielkiej sprawie.

— Dziennik prowincjonalny legitymistyczny w Lorient otrzymał drugie napomnienie od prefekta, ponieważ podawał do wiadomości publicznej szczegóły ruchów floty i oddziałów wojska, co przecie trzyma rząd w największej tajemnicy.

— Oddziały armii paryskiej przeznaczone na wschód, odwożono na kolei żelaznej batalionami aż do Chalons nad Saoną, zkad wodą je aż do Awignonu zawieziono, a ztąd znów koleją żelazną do Marsylii. Poraz pierwszy przewożą wojsko na kolei w takiej sile.

— Pays i Constitutionnel dalej prowadzą polemikę przeciw Rosji, ogłaszając przytem tajne dokumenta angielskie. Zgadza się na pochwały angielskiego gabinetu, że się nie dał uwieść cesarzowi Mikołajowi, na podejrzenia względem Austrii i Prus z powodu przeznaczonej im roli do odegrania w tej kwestyi, nazywając podstępna i gwałtowną politykę cesarza Mikołaja. Co sir H. Seymour opowiada, mówi Pays, jasno pokazuje, jakie Rosya miała zamiary krótko przed wysłaniem księcia Menszykowa do Konstantynopola. Chytrą tę politykę przejrzał biegły angielski dyplomata i pokazał, jakie Rosya doły kopie pod Anglią. Odpowiedź lorda Johna Russla na objawienia cara uważana jest za wybór bystrości, godności i otwartości. Rząd angielski protestuje przez przelożonego w Foreign Office przeciw ohydnej roli, którą mu zaproponowano. Skreśla w niej carowi program szczerzej, uczciwiej i umiarkowanej polityki, od której zawista pomyślność Europy. Porównując ów program z wypadkami od roku, poznamy, że angielski gabinet wiernym jemu pozostał. Rozsądne te narady niewywarły żadnego skutku na dumnym w zamiarach cesarzu rosyjskim. W co się obróca owe zaręczania dane na konferencyach wiedeńskich i cesarzowi austriackiemu w Olomuńcu? Niepodobna aby dwory berliński i wiedeński mogły brać udział w takiej polityce mocarza północy, który drugiego o wspólnie w tej polityce winuje, a o pierwszym wcale nie wspomina. Francya zupełnie wypuścił z koła tych intrzy i dla tego też występuje Francya godniej i szacownie. Właśnie że rząd francuzki wcale niewiedziało o prawdziwych zamiarach Rosji, pokazuje najlepiej bystrość jego w rzeczach politycznych i poświęcenie się interesom europejskim.

— Pan Hübner od kilku dni zasłabł niebezpiecznie.

— Charivari zamieścił karykaturę Kozak stoi naprzeciw żołnierza tureckiego, angielskiego, francuzkiego i austriackiego. Turek, Anglik i Francuz grają mu coś na skrzypcach, a Austriak trzyma skrzypce pod pachą. Nad obrazkiem napisano: *Commencant à s'apercevoir qu'on va le faire danser à grand orchestre et qu'il aura pas mal de violons à payer.*

Anglia.

Londyn, 22. Marca. — Times i Chronicle z wielką goryczą występują naprzeciw neutralnemu stanowisku Prus, gdy tymczasem najgorętsze okazują zaufanie do Austrii. Chronicle wypaliła dwa artykuły na raz, w jednym z nich opisuje dzieje pruskich aliansów poczynszy od bazylijskiego odrębnego pokoju. I w drugim artykule, lubo umiarkowanym, nieoszczędza Prus. Times w ostatniej mowie pana Manteuffla w drugiej izbie niemoże dopatrzeć dostatecznego uzasadnienia propozycji, względem założenia krajowi tak wielkiego ciężaru; bo jeżeli Prusy postanowiły ostatecznie nie niedziałać i pozostawić innym krajom obronę owych zasad, na które zgodziły się formalnie, natenczas trudno pojąć, na co tak wielka summa 5,000,000 funt szt. ma być obrócona. Pruski minister chce tylko dobyć oręża ku obronie interesów niemieckich. Pozostaje jeszcze kwestya: co rozumie pod interesami niemieckimi? Czyli interesa niemieckie wymagają połączenia się z zachodem, który walczyć postanowił za przywrócenie pokoju i bezpieczeństwa narodów, czyli też utrzymania neutralności, jakiej żąda Rosya? Wiele oznaków czasu utwierdzają nas niestety w naszych podejrzeniach. Hr. Pourtales mąż odważny i energiczny podał się do dymisji. Hr. Benkendorf, reprezentant rosyjski wojskowy otrzymał niedawno rozkaz opuszczenia Berlina, a teraz przeciwny, pozostania w tej stolicy. Spodziewamy się, że pruskie izby nie zezwolą na 30 milionów tal., przed objaśnieniem ze strony ministerstwa zagranicznej polityki. Prusy same udaremniły połączenie się Niemiec z mocar-

stwami zachodnimi. Wiemy, że hr. Buol przyjął ułożony przez Anglią i Francją traktat i że Austriya życzyła sobie zostrzenia niektórych punktów, aby przyprowadzić do skutku opuszczenie księstw naddunajskich. W końcu zaręcza Times, iż Austriya mimo chamulca podłożonego przez Prusy, pójdzie naprzód. Już wątpia w Wiedniu, aby poseł rosyjski pan Meyendorf pozostał na swój posadzie. Cesarz rosyjski przerachował się skoro sądził, że już ma Austrią w swjej kieszeni, bo cesarz Franciszek Józef pokazał, że Austriya z Rosją nie stanowi jedności i posiada moc zmuszenia tego mocarstwa bez dobycia oręża do opuszczenia księstw naddunajskich.

Herald tryumfuje przed innymi z odkrycia przez siebie poufnej korespondencyi. W dwanaście dni po rezygnacyi lorda Derbego (dnia 28. Grudnia 1852.) i w 8 dni po utworzeniu gabinetu koalicyjnego, a więc w chwili, kiedy o tém do Petersburga mogła nadejść wiadomość, rozpoczął cesarz układy z Sir Hamiltonem, wierząc w przyjaźń czterdziestoletnią z lordem Aberdeemem. Powołanie więc Aberdeena do steru rządu było dla cesarza Mikołaja hasłem do uderzenia na Turcyą.

— W hotelu francuzkiego poselstwa odbyła się wczora uczta na cześć księcia Cambridge i naczelnego dowódcy korpusu angielskiego przeznaczonego na wschód. Wszyber poslowie i większa część ministrów przybyła na tę ucztę. Lordowie Aberdeen i Palmerston nie mogli przybyć na tę ucztę z powodu zatrudnień urzędowych. Pułk 38 puści się w ciągu przyszłego tygodnia z Southampton na wschód.

— Poufna korespondencya obudza ogromne zajęcie. Cała księga niebieska niczem jest w porównaniu z nią, dziś zarzuty czynione ministerstwu, że poza księgą niebieską jeszcze jest inna ukrywana, zostały dowiedzione. Dwie korespondencye już podaliśmy, teraz trzecią z porządku tu umieszczamy. Jest to depesza Sir H. Seymoura z Petersburga dnia 22. Stycznia 1853. do lorda J. Russla. Treść jej jest następująca: *Milordzie! W dniu 14. b. m. złożyłem moje uszanowanie cesarzowi wezwany przez kanclerza państwa i miałem zaszczyt prowadzić z Naj. cesarzem bardzo zajmującą rozmowę, o której waszą dostojność z obowiązku zawiadamiam chociaż nie zupełnie, ale wiernie. Zastałem Naj. cesarza samego, przyjął mnie bardzo uprzejmie z uwagą, że jemu się zdało, jakoby sobie życzył z nim pomówić o sprawach wschodu. Nie jest więc temu przeciwny, ale widzi się przymuszonym w tym przedmiocie nieco wstecz co do czasu się cofnąć. Znasz, mówił Naj. cesarz, marzenia i plany, którym się oddawała cesarzowa Katarzyna, w tradycyi przeszły one na nasze czasy; odziedziczając ogromne terytorium, nieodziedziczyłem onych wizji, owych intencji, że tak je nazwiemy. Owszem przeciwnie, nasz kraj tak jest obszerny i w takim znajduje się szczęśliwym położeniu, że byłoby rzeczą nierozsądną z méj strony, abym chciał więcej ziemi lub więcej potęgi, jak posiadam; owszem przeciwnie, pierwszy jestem, gotów twierdzić, że naszym największym, a może jedynym niebezpieczeństwem byłoby powiększenie się zbyt wielkiego państwa. Niedaleko nas leży Turcyja, a w danych stosunkach, niemoże być nic pożądanego dla naszych interesów. Czasy już przeszły, gdzie mogliśmy się obawiać wojennego ducha Turków, a jednak owo państwo dosyć jest silne, albo też było silne dotąd do utrzymania swjej niepodległości i do zabezpieczenia sobie powazania ze strony innych państw. Tymczasem wiele milionów chrześcian znajduje się w owym państwie, nad których interesami czuwać jestem obowiązany, ponieważ mam do tego prawo traktatami zapewnione. Za prawdę powiedzieć mogę, że jestem umiarkowany i oszczędnie wykonywał i otwarcie powiadam, że prawo to połączone jest z bardzo niedogodnymi obowiązkami. Nie mogę się atoli uchylać od dopełniania jawnego obowiązku. Naszą religią w naszym kraju, otrzymaliśmy ze wschodu i są uczucia i obowiązki, których z oka spuszczać niemożna. Turcyja znajduje się w stosunkach, które opisałem i zwolna w taką słabość wieku popadła, że chory, jakim niedawno powiedział, może nam umrzeć w naszym reku, mimo zyczeń długiego życia a proszę mi wierzyć, że równie jak pan choremu życzyć przedłużenia życia. Co atoli raz umarło, to niemoże z martwych powstać. Jeżeli tureckie państwo upadnie, to już niepowstanie i zapytuje pana, czyli nielepiej być na to przygotowanym, aniżeli wystawić się na chaos, zamieszanie i pewność wojny europejskiej. Wszystko to towarzyszyć będzie katastrofie, jeżeli się wydarzy niespodzianie i przed ułożeniem na przyszłość systematu. Jest to właśnie przedmiot, na który proszę pana zwrócić uwagę swojego rządu.* (Dalszy ciąg nastąpi.)

Austriya.

Wiedeń, 23. Marca. — Korespondent gazety wrocławskiej pisze co następuje: jak się dowiaduję z wiarogodnego źródła, ma być szósty korpus armii postawiony. Jak dalece po innych krajach koronnych popiera rząd uzbrojenia pokazuje się z tej okoliczności, że w samym Gracu trzeci pułk artylerji połowej uzbroił dziewięć baterji po 8 dział i cztery rezerwowe kompanie artylerji.

Dla korpusu austriackiego stojącego nad niższym Dunajem założono 5 wielkich lazaretów połowych.

Jeden z korpusów armii zgromadza się w okolicy Brod, Gradisk i Esseg, dokąd już przesłano wielkie zapasy żywności, ponieważ mało się spodziewać można po owych okolicach, które w roku zeszłym dotknął nieurodzaj.

Wczora otworzono poraz pierwszy tunel w Budzie, który przechodzi przez górę, na której znajduje się forteca.

Turcyja.

Journal de l'Empire otrzymał następującą korespondencyą z okrętu liniowego »Jowisz« stojącego na zatoce Beikos. Anglicy wysłali wczora piękną fregatę parową »Retribution«, celem rozbicia grobli założonej przez Rosyan na Dunaju, która przeszkadza okrętom handlowym wracać drogą, którą wpłynęły na Dunaj. Jeżeli Rosyanie będą chcieli bronić tej grobli i niepozwolą na jej zburzenie, natenczas ma rozkaz »Retribution« dać do nich ognia. Być może, że ztąd przyjdzie do kroków nieprzyjacielskich. Francuzka parowa korweta »Cato« popłynęła z fregatą angielską »Retribution«. Za 6 dni dowiemy się, co się stało.

Konstantynopol, dn. 13. Marca. — Dziś przybył Tatar z Prewezy z wiadomością, że Grecy pod wodzą Karaiskakisa opasali zamek Artę i że Suleiman Frassari, brat Izmaela z Larissy taką zadał krwawą klęskę Grekom,

*) Liwizjusz w przedmowie do dziejów swych rzymskich, tak samo utrzymywał, że Rzymowi zbyt wielką zagrażała niebezpieczeństwem, a wciąż przecie Rzym kraje podbijał. (P. Red.)

że nie tylko zamek ale i miasto Artę oczyścić z powstańców. Uważają tu greckie powstanie za przytłumione, mimo to Porta wciąż wysyła posiłki do Grecji.

Dla wojsk francuzko angielskich wytknięto obóz na Rodosto. — Z Azji donoszą, że Turcy mają korpusa obserwacyjne tuż przy granicy w Dsedmia, Allagambrye i Perwili. Każdy korpus ma 6000 piechoty, 1000 jazdy i 20 armat. Śniegi przerywają komunikację i tej przyczynie przypisują nieczynność armii tureckiej na granicy turecko rosyjskiej. Turcy trzymać się będą obronnie teraz w Azji, wyjąwszy przypadek, gdyby Szamil na tyłach rosyjskich począł napierać.

Kuryer marsylijski pisze z Konstantynopola, że komisya złożona z inżynierów francuzkich i angielskich objeżdża Dardanele i Bosfor, a potem uda się do obozu Omera baszy, aby się przekonać, czyli siły tureckie wystarczą na opór Rosyanom. Jeżeli wystarczą, natenczas posiłki francuzko-angielskie pozostaną aż do lepszej pory w Galipoli i Konstantynopolu, w przeciwnym zaś razie natychmiast ruszą nad Dunaj.

— Ost Deutsche Post pisze ze Stambułu: Rząd ma nadzieję, prędko z Grekami rzecz zakończyć. Zunit basza ma w tych dniach odpłynąć do Saloniki z 5000 piechoty, 600 jazdy i 20 działami, i tam połączyć się z wojskiem czekającym go w Larissa, a potem pomaszerować przeciw powstańcom. Dana mu jest nieograniczona władza i poleczone surowe postępowanie. Przeciw Samiotom, którzy dalej się posunęli jak Grecy stałego ładu, ogłosiwszy się niepodległymi, gotują wyprawę; również na wyspie Kalolimni na morzu Marmora zaszły niespokojności, które lubo stłumiono, wszakże dwóch urzędników tureckich straciło życie. Turcy rozdrażnieni nieszczęśliwymi pokonanymi i około 40 tych ostatnich padło. W okolicach zbuntowanych będzie krew płynąć strumieniami, bo Turcy nie dają i nie przyjmują pardonu; a Grecy nie niezyskają na tym powstaniu, owszem pozbędą się sympatyj rządów zachodnich, którym utrudniają załatwienie sprawy wschodniej. Układy dotyczące się stanowiska politycznego chrześcian na wschodzie jeszcze się nie ukończyły, ani też ukończyć się niemogą, gdyż posłowie zagraniczni muszą czekać na instrukcje swoich rządów; tyle wszakże pewna, że ciężki los Rajów znacznie polepszonym zostanie, i że umowa, jaką zawrze sultan z mocarstwami europejskimi w tym względzie, nieda sposobności mieszania się sąsiadom. Omer basza, który prowadzi z sultanem prywatną korespondencję, przysłał sultanowi i Seraskierowi raporta o armii, w których powiada, iż przygotował nad Dunajem to wszystko, co potrzebnem jest do rozpoczęcia na wiosnę kroków zaczepnych na kilku na raz punktach.

— Wiadomo, że parowce rosyjskie »Prut« i »Ordynarec« tudzież wiele mniejszych łodzi kanonierskich dopiero po uczynionej z wielką stratą w ludziach dywersyi przeciw tureckim baterjom nadbrzeżnym pod Maczynem zdołały się dostać do portu pod Galaczem i Reni, co w każdym razie skutecznym być musiało, statki bowiem rosyjskie narażone były na zupełną zgubę od strzałówek tureckich. Turcy odnieśli przytęm tę korzyść, iż eskadra ich własna poniżej wysp pod Maczynem umieszczona, mogła się wydostać i do portu zawinąć.

— Z Konstantynopola 6 Marca podaje Wanderer między innymi co następuje: Fuad Effendi z dwoma sekretarzami Remsi bejem i Gelat Effendim, i z dwoma adjutantami i licznym orszakiem odpłynął przed parą dniami do Janiny, a mówią, że wstąpi także do Aten. Wyjazd jego tyczy się zawsze powstania Greków. Już przed kilką dniami Zunit basza z 5000 ludźmi popłynął do Volo, aby obsadzić pograniczne prowincje południowe, a onegdaj 4 fregaty tureckie pod dowództwem Piera baszy odpłynęły do Aleksandryi, aby zabrać część wojsk i użyć ich przeciw powstańcom. Uzbrojenia w Grecji odbywają się pod okiem rządu bez przeszkody, a na granicy ciągle trwają utarczki. Według najnowszych doniesień 400 Albańczyków rozegnało 300 Greków i przymusiło ich do schronienia się na ziemię grecką. Utrzymują tu, że p. Metaxas poseł grecki przy porcie urzędowe uczynił zapewnienie, iż rząd jego nagania ten ruch jaki się między Grekami pojawia. Krok ten byłby dowodem, iż przedstawienia państw w Atenach nie pozostały bez skutku. Mimo tego w. Wezyr i Reszud basza, okazali p. Metaxas niechęć swoją; z innej zaś strony utrzymują; że przedstawienia posłów angielskiego i francuskiego w Atenach, aby rządowi greckiemu zbiorową wystosować notę żądającą utrzymania w kraju spokojności speły na niczym z powodu oporu posła rosyjskiego.

— O. P. D. pisze w liście ze Stambułu, o zaczęciu powstania greckiego w ten sposób: Zaraz za przybyciem księcia Menszykowa postanowiono w Petersburgu utworzenie nowej heteryi greckiej w księstwach naddunajskich i w Grecji. Grecki exminister wojny Tsavellas rozesłał w celu propagandy emisjaryuszów z listami, w których czynił nadzieję, iż rząd grecki wspierać będzie ruchy w daną chwilę. Bracia Mourousi w Wołoszczyźnie mieli obrabiać żywoję grecko-tureckie aby je do powstania przeciw porcie pobudzić przez współdziałanie z Rosją. Pieniądże w tym celu potrzebne, zbierano przez subskrypcje, w których największy mieli udział mnichy greckie w Turcji. Naczelnik klasztoru Trzech króli O. Nillos, miał być podskarbnym tych składek. Zdaje się, że partya ta ograniczająca się dotąd na propagandzie i słowach, otrzymała skazówkę do przejścia na drogę czynów. Jenerał Salas rodem Grek i niejaki Kostanda organizowali legię grecko-słowiańską. Rząd turecki wysłał wojska do Prewezy, a jeżeli te nie wystarczą, wtedy wojska sprzymierzone będą pomagać. Co się tyczy legii grecko-słowiańskiej, oficer grecki Koronnos zajmował się jej utworzeniem w księstwach naddunajskich i w tym celu przed około miesiącami udał się z Aten do Bukaresztu. Gabinet rosyjski nie powierzył mu wszakże komendy, chciał on bowiem organizować oddział z samych tylko Greków złożony, a Rosya nie chciała okazywać jakoby miała jakowe plany pod względem Grecji. Jenerał przeto Salas poleczone miał wy-

konanie tego planu. Spodziewają się, iż ochotnicy ci stanowiąc będą wybór partyzantów po przejściu Dunaju. Tak opowiadają w Konstantynopolu.

W dalszym ciągu tego listu czytamy: Klapka nie przeszedł na islam, zdaje się, że zaniechał wejść do służby tureckiej i wyjechać chce za granicę. Przyjęcie do służby tureckiej nie pociąga teraz zmiany religii, ale terazniejszy seraskier bardzo rzadko daje posady cudzoziemcom, z których się niezmiernie wiele a niekiedy zdalnych ludzi, o nie ubiega. Ali basza był wezyr przeznaczony jest na posła do Londynu w miejsce terazniejszego, który jako Grek rodem, ma być odwołany; Fuad Effendi wystanym ma być do Albanii.

Chiny.

Ostatnia poczta indyjska przywiozła dziennikowi angielskiemu Przyjaciel Chin następujące szczegóły pod datą 11. Stycznia r. b. »Jeden z szefów powstańczych zaarrestować kazał przy bramie Shanghai dwóch Chińczyków na religij katolicką nawróconych a podejrzanych o szpiegostwo. Naprawdę protestowali biedacy, że są domownikami biskupa francuskiego, że konsul francuski zna ich osobiście. Wywieziono ich i na tortury oddano. Konsul francuski dowiedziawszy się zażądał, aby mu osoba szefa wydana została, a skoro się z tem ociągano, rozesłał okólnik do rezydentów obcych mocarstw, że sam sobie wymierzy sprawiedliwość i miasto zbombarduje. Szczerściem niepotrzeba było uciekać się do tej ostateczności. Kupiec pewien angielski umiejący dobrze po chińsku, udał się do Shanhai, i wykazał całe niebezpieczeństwo jakim groziły baterie francuskie w ten sposób, że szef z którego rozkazu obrażony został konsul francuski, postanowił dobrowolnie oddać się w jego ręce. W rzeczy samej w towarzystwie 12 głównych powstańców, wszyscy bez broni, udał się do konsulatu francuskiego otrzymawszy zapewnienie, że jemu i jego kolegom życie będzie darowane. Postępowanie to kraju gdzie gleyty żadnego niemają znaczenia, gdzie na niczyje słowo rachować niemożna, bijącym jest dowodem wysokiego zaufania jakie pokładają Chińczyki w charakterze francuskim. Uklękawszy przed konsulem winowajca, za pomocą tłumacza przyznał się do czynu, oświadczył, że źle uczynił i że poddaje się karze jaką konsul francuski wymierzy za słuszną osądzi. Konsul oznajmił mu karę, a zarazem darował mu z powodu dobrowolnego się jej poddania. Chińczyk 9 razy uderzył na znak wdzięczności, poczem deputacya odeszła odebrawszy wprzód zlecenie, aby się z Europejczykami jak najłagodniej obchodzono, a przy bramach miasta wynurzyli jeszcze krajowcy podziękowanie Francuzom za łaskawe się z nimi obejście.

Nankin zapewni możemy, przedstawia całkiem obraz obozu: domy niezostały zniszczone, ale wszystkie drzwi są wybite i powstańcy żyją z mieszkańcami w pewnym rodzaju komunizmu. Same tylko kobiety mają osobne mieszkania i cała ręczna praca im się dostała. Są one rozdzielone na brygady po 13 tysięcy w jednym korpusie pod rozkazami oficerów różnych stopni żeńskiej płci. Słuchać jednak muszą szefa mężczyzny, który sam jednak koresponduje z wyższymi władzami. Jest także korpus 10,000 kobiet z Kwang-si, który stoi garnizonem w mieście tatarskim. W Nankinie samym, kobiety są w liczbie 450,000, gdy tymczasem ludność męzka wynosi 600,000. Jakkolwiek liczby te są wielkie, tłumaczą się stanem wojny, przed którą ludności uciekły się do miasta a zwłaszcza kobiety schroniły się tamże przed nadchodzącem niebezpieczeństwem.

Co do usposobień rewolucjonistów Kwang-si względem cudzoziemców, można je uważać za bardzo przyjazne. Samo nazwisko braci, które nam dają jest tego dowodem. Nieprzyjaciół swoich nie nienazywają jak tylko djabłami lub czarownikami.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 25. Marca. — Pszenica 84—90 tal., żyto 62—67 tal., jęczmień 48—54 tal., owies 34—38 tal., groch 64—71 tal., rzep zimowy 81—80 tal., rzepik zimowy 81—80 tal., olej rzepiowy 11½ tal., olej lniany 12½ tal., okowita bez beczki 27 tal.

Szczecin, dnia 25. Marca. — Pszenica 86—91 tal., żyto 61—65 tal., olej rzepiowy 11½ tal., okowita 13 tal.

Przybyli do Poznania dnia 26. Marca.

BAZAR: Nieżychowski z Żylic; Szóldrzyńska z Lubasza.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Auerbach z Krotoszyna.
POD CZARNYM ORŁEM: Meissner z Guttów; Twardowski z Zdzichowa.
HOTEL DU NORD: Fryza z Gościeszyna; Jaczyński z Brzezynek; Andrzejewski z Kowalewa.
HOTEL PARYSKI: Gąsiorowski z Zberek; Brodnicki z Wilkowa; Pendziński z Śremu; Żarliński z Targowej górk.
POD WIELKIM DEBEM: Nowicka z Wągrowca; Morel z Górk; Korytowski z Rogowa; Gosławska z Górk.
HOTEL BERLINSKI: Kummel z Dąbrowki.
POD BIAŁYM ORŁEM: Kennemann z Marcinkowa; Schwanke z Trzemeszna.
HOTEL EICHBORNA: Plinsch z Trzemeszna.
EICHENER BORN: Kurowski z Błotnik.

Z dnia 28. Marca.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Turno z Obieznera.
HOTEL BAWARSKI: Develotti z Gorazdowa; Bandenberghe z Kołaczkowa; Sarnecki z Warszawy; Skoraszewski z Wysoki; Wilkoński z Wapna; Drwęski z Sędzin.
POD CZARNYM ORŁEM: Lutomski z Stawów; Zaborowski z Jłowca; Chodacki z Chwałkowa; Węsierska z Żernik.
HOTEL DREZDENSKI: Miłkowski z Russocina; Stocki z Wolsztyna.
HOTEL DU NORD: Jakubowicz z Konarzewa.
HOTEL PARYSKI: Bojanowski z Małpina; Karczewski z Lubrza; Karczewski z Czarnotek; Bronikowski z Karsawa; Jffland z Chlebowa; Twardowski z Kempy.
POD WIELKIM DEBEM: Prądziński z Żerkowa.
HOTEL BERLINSKI: Libiszowski z Opatówka.

ZAWEZWANIE PUBLICZNE.
Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu.
Wydział pierwszy dla spraw cywilnych.
Poznań dnia 5. Stycznia 1854.

Podług twierdzenia powroźnika Jana Bogumira Gumpert w Międzyrzeczu ukradziono mu dnia 28. Stycznia 1850. następujące cztery pro-

centowe poznańskie listy zastawne, a mianowicie:
1. Nr. 40/2609. wsi Nowca powiatu Sremskiego na sumę 250 Tal. wraz z kuponami od Bożego Narodzenia 1849. r.
2. Nr. 29/3262. wsi Gogolewa, powiatu Sremskiego na 100 Tal. wraz z kuponami od Sgo Jana 1847.

Wzywa się niniejszem każdy, w którym się bądź reku powyższe listy zastawne, oraz i kupony znajdując, aby się najpóźniej w terminie dnia 20. Lipca 1854. z rana o godzinie 11tej na sali naszej sądowej przed Panem Golz, Assesorem Sądu Nadziemiańskiego wyznaczonym stawił, gdyż w razie przeciwnym wyż pomienione listy zastawne jako zniszczone uznane będą.

Lubo nowy kurs naukowy w Król. Szkole Ludwiki dopiero się dnia 20. Kwietnia r. b. rozpoczyna, uprasza jednakże podpisany Dyrektor o zgłaszanie się do przyjęcia już w Środę lub Czwartek d. 29. lub 30. b. m. pomiędzy 10ta i 12go godziną, albowiem od liczby nowo przybyłych uczennic zależy będzie rozdział niektórych klas przepelnionych.

Uczennice, mające być przyjęte do najniższej klasy, w której się pierwsza nauka elementarna u dziela, muszą kończyć rok szósty.

Poznań, dnia 25. Marca 1854.

Dr. Barth.

Instytut naukowy i wychowawczy w **Wolsztynie**, który chłopców dla wyższych klas gimnazjalnych i realnych jako i też do życia praktycznego przysposabia i przytęm przez ścisłe dozowanie powierzonych mu uczni za główny cel ma wychowanie ich moralne, ukończa kurs zimowy 10. Kwietnia przy odbyciu popisu publicznego, na który Szanowni Rodzice uczeni zakładu jako i też wszyscy ci się uniezenie zapraszają, którzy się o założeniu i czynności instytutu przekonali zechcą. Kurs letowy rozpoczyna się 24. Kwietnia r. b. Pensjonarze jako i też odwiedzający instytut mogą być aż do tego czasu przyjęci. Programy, drukowane wiadomości szkolne względem założenia instytutu, warunki przyjmowania etc. udziela bezpłatnie na żądanie Dyrektor Instytutu

Stocki.

Aukcja pozostałości.

Z zlecenia tutejszego Król. Sądu Powiatowego sprzedawac będą drogą publicznej licytacji najwięcej dającym za gotówkę w **piątek dn. 31. Marca r. b.** przed południem od godziny 8 $\frac{1}{2}$ i po południu od godziny 2 $\frac{1}{2}$ przy Butelskiej ulicy pod Nr. 15. w domu Simona na pierwszym piętrze pozostałość po Panu Ignacym Seredyńskim, składająca się

z mebli mahoniowych, brzożowych, olszowych i innych,

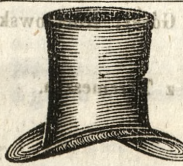
jako to:

z bierka do pisania prawie nowego, komód, szaf do sukien i kuchennych, stołów, krzesel, zwierciadeł, łóżek, materaców na sprężynach, umywalni, kanap, garderoby (pomiędzy którą szopy), pościeli, bielizny i bielizny stołowej, miedzi, cyny, porcelany i szkła, dobrej dubeltówki z aparatami myśliwskimi, sprzętów kuchennych, domowych i gospodarskich, magli.

Zobel, sądowy aukcyonator.

Moje wprost z Paryża sprowadzone wiosenne materye wraz z modelami już nadeszły. Polecam takowe Panom ubierającym się modnie do łaskawego uwzględnienia.

M. Graupe, Marchand Tailleur przy Rynku Nr. 79.

Najnowsze francuskie **czapki** sańanowe, jedwabne i sukienne, tudzież najprzedniejsze **kapelusze jedwabne i kastorowe** w najnowszym kształcie poleca tanio

H. Kantorowicz, Wilhelm. ul. w Hotelu de Baviere.

Donoszę szanownej publiczności, iż na nowo zaopatrzyłam skład mój w wiosenne ubiory dla dzieci, jako też w bieliznę gotową wszelkiego rodzaju.

Henrietta Schutz,

Fryderykowska ulica vis-à-vis Landszafty.

Co tylko wróciłam z jarmarku frankfurckiego i zaopatrzyłam skład mój w nowy zasób towarów tak jedwabnych, jako i innego rodzaju, które polecam mniejszemu Szanownej Publiczności.

K. Zupańska.

W Buscha hotelu Rzymskim

na placu Wilhelmowskim, pokój Nr. 3. na dole.

Ma i musi być nieodwołalnie sprzedaną w przeciągu tego tygodnia i nie później partya czystego płótna, jako bielizny stołowej, ręczników i chustek do nosa, również jako partya

gotowej bielizny z czystego płótna

po znacznie niższych cenach.

Za wszystkie towary, jako płótno, ręczniki, obrusy, chustki do nosa i gotową bieliznę zaręcza się za dobre i ciężkie płótno (bez najmniejszej mieszanki bawełny), bo tylko te towary, które po upadku wielkiego kupca pozostały, na rachunek wierzycieli, jak najprędzej ze stratą 33 $\frac{1}{3}$ % od zwykłych cen, sprzedane być mają po cenach stałych, aby jak najprędzej uprzętać.

SPIS CEN.

(Każda sztuka jest stepem „czysto lniane” zaopatrzone i trzyma 50 Berlińskich łokci albo 58 dawnej miary.)

Płótno.

Sztuka płótna na tuzin robotniczych koszul lub prześcieradła, 7 Tal., cieńsza i lepsza 7 $\frac{1}{2}$ Tal.

Cieńsze płótno konopne, dotychczasowa cena 13, 14, 16 do 18, za 7 $\frac{1}{2}$, 8, 8 $\frac{1}{2}$ do 9 Tal.

Cienkie brabanckie płótno konopne na cienkie koszule i powłoki, najlepsze, które wyrabiane zostaje, dotychczas 14, 16, 18 do 20 Tal., teraz za 9 $\frac{1}{2}$, 10, 11 do 12 Tal. jako najcieńsze na koszule wierzchnie i półkoszulki od 16 do 26 Tal.

Najcieńsze rosyjskie konopne płótno 8, 9, 10, 11 do 14 Tal.

Najlepsze cienkie na trawie bielone płótno na tuzin koszul 18 do 24 Tal., tańsze od 8 do 12 Tal.

Stołowa bielizna i ręczniki.

Cienkie czysto-łniane nakrycie drelichowe bez szwu na 12 osób z tuzinem równych serwet 5 $\frac{1}{2}$ Tal.; Jacquard w przeslicznych deseniach na 6 i 12 osób od 3 $\frac{1}{2}$ do 8 Tal.

Cienkie czysto-łniane nakrycie adamszkowe stołowe na 12 osób i tuzinem równych serwet szczególnie w pięknych deseniach dawniej 13 teraz 7 $\frac{1}{2}$ Tal.; również cienkie i najcieńsze, 10 do 16 Tal.

Pojedyncze obrusy dla 6 i 10 osób, ciężkie i mocne tkane, czysto-łniane, od 25 do 30 Sgr.

Cienkie szerokie czysto-łniane ręczniki, cały tuzin 3 $\frac{3}{4}$ Tal., cieńsze gatunki czysto-łniane, drelichowe i Jacquard od 4 $\frac{1}{2}$ Tal.

Serwety desertowe od 2 $\frac{1}{2}$ Sgr. do 1 Tal.

Chustki do nosa.

Cienkie, białe, czysto-łniane chustki do nosa, pół tuzina 25 Sgr. i 1 Tal., cieńsze i najcieńsze od 1 $\frac{1}{2}$ do 1 $\frac{1}{2}$ Tal., mniejszy gatunek $\frac{3}{4}$ wielkości 15 i 20 Sgr.

Czysto-łniane batystowe chustki do nosa, zupełnie bez apretury, z eleganckimi modnymi bortami, dotąd tuzin 5 do 9 Tal., teraz tuzin 1 $\frac{1}{2}$, 2 do 3 Tal.

Prawdziwe francuskie batystowe chustki (Battist claire) czysto-łniane, tuzin od 4 Tal.

Płócienne nakrycie stołowe, szare, białe i żółte od 1 Tal. sztuka.

Oprócz tego polecam skład

Gotowej bielizny, jako to:

Koszule damskie i męskie z ciężkiego płótna bifelfeldzkiego robione, pół tuzina od 5 Tal., cieńsze 5 $\frac{1}{2}$, 6 $\frac{1}{2}$ do 9 Tal. najcieńsze.

Koszule męskie wierzchnie, wszystkie w modne fałdy układane, z cienkiego bifelfeldzkiego i holenderskiego płótna, z zaręczeniem wygodnego i dobrego leżenia, pół tuzina od 12 Tal.

Półkoszulki męskie z perkalu i płótna, bez i z kołnierzami podług najnowszej formy, zupełnie jak koszule robione.

Herrmann Cohn z Berlina.

Lokal sprzedaży: Buscha Hotel Rzymski.

Wdowa mająca dobre i wyższe wykształcenie zamysła zaraz lub od Sgo Jana r. b. przyjąć obowiązki trudnienia się gospodarstwem domowym, lub prowadzeniem i nauczaniem małych dzieci w naukach początkowych.

O miejscu jej zamieszkania dowiedzieć się można w Ekspedycji Gazety W. X. Poznańskiego.

2 Tal. nagrody.

W dniu 26. m. b. ukradziono przez gwałtowny napad z sklepu przy ulicy Wrocławskiej Nr. 34. 19 butelek wina. Kto w stanie jest o złodzieju taką udzielić wiadomość, aby takowy do ukarania pociągnięty być mógł, otrzyma 2 Tal. nagrody pod Nr. 34. przy ulicy Wrocławskiej na pierwszym piętrze.

Koniczyna biała i czerwona, Tymoteusz, Lucerna, Reygras francuski i angielski, bób koński, Esparcetta, wyka biała i czarna, sporek, mieszanina traw, Pimpinella, Festuca ovina (trawa owcza), groch do siewu, ćwikła biała i czerwona olbrzymia, marchew pastewna, prawdziwe peruańskie Guano, Kukurydza amerykańska olbrzymia jako też wszystkie inne nasiona rolnicze jak najtaniej u **W. Stefańskiego & Comp.** w Poznaniu w Bazarze.

Rzep letowy do siewu polecają

W. Stefański & Comp.

w Poznaniu w Bazarze.

OBWIESZCZENIE.

Folwark we wsi **Bestwin** w powiecie Krotoszyńskim położony, 230 morgów I i II klasy zawierający, jest od Sgo Jana r. b. do wydzierżawienia. Bliżej u W. Weichmana w Śremie.

Szanownym Gospodyniom domu chcąc się przysłużyć udało mi się po wielkim staraniu, wynaleść dla tychże

Przednie modne,

które się niezawodnie samo zaleci. —

Szanownym zaś Panom, którzy się sami gołą, polecam do uprzyjemnienia tej tak niemiłej operacji, moje Angielskie Mydła, Proszki, jako też Pasty do pociągnięcia rzemieni.

J. Morgenstern z Londynu,

Wodna ulica Nr. 8.

Dobre Cygara

Hawańskie, Hamburskie i Bremeńskie po wszelkich i umiarkowanych cenach poleca.

J. Morgenstern z Londynu,

Wodna ulica Nr. 8.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 25. Marca 1854.	Sto-pa p.c.t.	Na pr. kurant	
		papier-tani.	gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.	4 $\frac{1}{2}$	—	94 $\frac{1}{2}$
dito z roku 1850.	4 $\frac{1}{2}$	—	94 $\frac{1}{2}$
dito z roku 1852.	4 $\frac{1}{2}$	—	94 $\frac{1}{2}$
Oblięi dęgu skarbowego.	3 $\frac{1}{2}$	—	81 $\frac{1}{2}$
dito premiów handlu morskiego.	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.	4 $\frac{1}{2}$	—	92 $\frac{1}{2}$
dito miasta Berlina.	4 $\frac{1}{2}$	—	92 $\frac{1}{2}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej.	3 $\frac{1}{2}$	—	85
dito Prus Wschodnich.	3 $\frac{1}{2}$	—	92
dito Pomorskie.	3 $\frac{1}{2}$	—	98
dito W. X. Poznańskiego.	4	—	86
dito W. X. Pozn., nowe.	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Szląskie.	3 $\frac{1}{2}$	—	82 $\frac{1}{2}$
dito Prus Zachodnich.	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Bilety rentowe Poznańskie.	4	87	—
Louisdory.	—	—	107 $\frac{3}{4}$
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 $\frac{1}{2}$	—	75 $\frac{1}{2}$

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 27. Marca 1854 r.

	od		do	
	tal.	šgr.	tal.	šgr.
Pszonicy, szefel.	2	28	9	3
Żyta, szefel.	2	9	—	13
Jęczmienia, szefel.	1	23	6	1
Owsa, szefel.	1	7	9	1
Tatarki, szefel.	1	18	6	1
Grochu, szefel.	2	11	—	2
Ziemiaków, szefel.	—	25	—	27
Siana, centnar.	—	22	6	—
Słomy, kopa.	9	—	—	10
Masła, garniec.	2	—	—	2
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80 1/2 Tal.	22	25	—	23